

Fleertallets Motivering: at Ansvarret derved skulde falde bort fra Præsten. Fordi man tager En med paa Raad, bliver man ligesuldt ansvarlig, dersom man følger et Raad, som man ikke burde følge. — Det vil efter min Mening være ikke blot beffageligt, men i høi Grad paafaldende, dersom en saadan Paragraph kunde blive udvoteret i en protestantisk Folkerepræsentation. Denne Paragraph gjenopliver Tanken om det oprindelige reformatoriske Standpunkt, der er forladt, og den Forholdsregel, her er angivet, vil til sine Tider, under sine Forhold kunne have en meget væsentlig Betydning, blive et Værn for Menigheden overfor præstelig Selvraadighed.

Jeg gaaer over til § 23. Dersom der er noget naturligt Grundet i det Forhold, hvori Præsten staaer til Menigheden, er det dette, at Præsten ikke skal træde ind i Menigheden som en af Navn og Rygte fuldkommen ubekendt Person, end sige, at han skal indtræde som en uvelkommen Person, der vil have forudfattet Mening imod sig at overvinde, at han skal blive modtaget med Uvillie, som først lidt efter lidt lader sig fortrænge. Præsten bør kun træde ind i Menigheden som en velkommen Personlighed, der modtages med Velvillie og god Tro. Men hermed er det da ogsaa forudsat som en naturlig Ret, at Menighederne have nogen Indflydelse paa Præsternes Bestikkelse; og naar man vil kaste om sig med lutherste Tanker, maa det ikke glemmes, at det er en Hovedtanke hos Luther, at der tilkommer Menighederne Indflydelse paa Præstevalget. Denne Indflydelse kan tænkes under forskjellige Former. Den kan bestaae i et Veto. Men det sees let, at denne Indflydelse har kun ringe praktisk Betydning. Menighedens Veto maa have bestemte Grunde at støtte sig paa; en Indsigelse, grundet paa løse Rygter, maatte vises tilbage. Men saadanne Grunde, der skulde kunne tjene til Støttepunkt, ville vanskeligt kunne have, førend efterat Præsten i længere Tid har været paa Stedet, og det vil da være forbundet med store Vanskeligheder at faae ham fjernet. Den anden Form er, at Menigheden har Ret til at vælge indenfor en bestemt Grændse imellem enkelte Kandidater, der præsenteres af Regje-

ringen eller en kirkelig Myndighed. Det er den simpleste og klareste Form, og tillige den, hvor tilbørlig Begrændsning giver Værn imod Misbrug. Det er her ikke Valgretten men Præsentationsretten, der er den væsentligste Ret; og naar Fremstillingen af Candidater foretages med tilbørlig Omsigt, vil ingen væsentlig Misbrug kunne finde Sted; hvad enten Menigheden vælger den Første eller den Anden eller den Tredie, maa det antages, at Menigheden vil kunne være tjent. Der føres vistnok paa forskjellige Steder Klage over denne Valgform; men Manglerne maae kunne afhjælpes ved Forholdsregler, navnlig ved at Prøveprædikenen falder bort — som i sig selv er en mislig Prøvesteen — og dermed den personlige Fremstilling af Candidaterne, der naturligvis giver Anledning til mange Forhandlinger af mislig Natur. Det er dog ikke denne Bei, Udvalget er slaaet ind paa, men en tredie, nemlig at Menighederne skulle have Ret til at udhæve visse Ansøgere og indstille dem med sin anbefaling til Regjeringen. Men, for at den Form skal faae nogen praktisk Betydning, vil ogsaa her en vis Begrændsning blive nødvendig. Thi dersom der bliver forelagt et Menighedsraad et stort Antal Ansøgninger, vil det overfløede Menighedens Ørne her at træffe et velbegrunnet Udvalg. Menighedsraadet vil være udsat for at give Rum for tilfældige Indslydelse og Indslydelse, og saaledes vil det ofte blive Tilfældet, at Regjeringen ikke vil kunne tage Hensyn til Menighedens anbefaling, uden at der vilde bringes Forstyrrelse ind i alle Grundsetninger for et rigtigt Befordringsystem. For at Menighedens Stemme skal kunne have Betydning, maa det første Skridt gjøres fra Regjeringens Side. Regjeringen maa blandt Ansøgerne henvise til et bestemt mindre Antal, blandt hvilket Menighedsraadet træffer sit Valg. Til denne Indstilling vil Regjeringen ikke være bunden; men Menighedsraadet vil have Sandshulighed for, at naar det bliver staaende indenfor den angivne Grændse, vil dets anbefaling lægge et stort Lod i Vægtstaaalen. Hvor saaledes baade det første og det sidste Skridt er forbeholdt Regjeringen, vil den største Garanti opnaaes, og tillige mulige Misbrug være afskaarne. Det vil let sees, at der ingen Be-